

Informatie voor afstuderende studenten

Proficiat! Binnenkort ga jij op zoek naar een job. Eindelijk kan je de opgebouwde kennis en vaardigheden optimaal inzetten op de werkvloer. Daarvoor moet je natuurlijk een passende job vinden. Deze folder bevat een aantal **tips** en **informatie** om je op weg te helpen bij de zoektocht naar een job. Deze folder biedt houvast om nieuwe vaardigheden zoals het gericht zoeken naar een job en het solliciteren goed in te kunnen zetten.

De eerste stap naar werk...

Schrijf je in als **werkzoekende** bij [VDAB](#). Vanaf januari van je afstudeerjaar kan je je al registreren bij VDAB als schoolverlater. Doe dit in elk geval zo snel mogelijk als je afstudeert. Je ontvangt dan interessante **vacatures**, **kan extra (online) workshops of opleidingen volgen** en je kan [ondersteuning](#) krijgen in je zoektocht naar werk. Daarnaast start je beroepsinschakelingstijd of BIT. Heb je na je beroepsinschakelingstijd geen werk, maar heb je actief werk gezocht dan kan je een [inschakelingsuitkering](#) aanvragen. Je krijgt deze enkel onder bepaalde voorwaarden.

Waar vind ik jobs?

Ga **gericht op zoek** naar vacatures die aansluiten bij jouw **talenten**, **waarden** en gewenste **arbeidsomstandigheden**.

Er zijn verschillende jobsites, zoals VDAB, Step Stone, Indeed, Monster.be, ...

Door je profiel bij VDAB te vervolledigen op 'Mijn Loopbaan' krijg je alvast passende vacatures.

Maak een inschatting van de **bedrijfscultuur** door de website van de organisatie door te nemen of door hierover in gesprek te gaan tijdens je sollicitatie.

Neem zeker ook eens een kijkje op onderstaande databanken. Deze databanken bundelen specifiek **vacatures** van werkgevers die inzetten op een

inclusieve cultuur. Dit kan het voor jou gemakkelijker maken om in gesprek te gaan over je noden.

- [Vlaamse overheid](#)
- [Selor \(federale overheid\)](#)
- [Poolstok \(lokale besturen en Vlaamse overheid\)](#)
- www.kifkif.be
- www.11.be
- www.minderhedenforum.be

Ook de [Vlaamse](#) en [federale](#) overheid zetten sterk in op gelijke kansen. Dit doet men door redelijke aanpassingen aan te bieden tijdens het selectieproces en op het werk. Door voorbehouden jobs wil men de instroom verhogen van personen met een handicap en chronische ziekte. Voor vacatures **voorbehouden** voor personen met een handicap kan je je [hier](#) aanmelden.

Stel je open voor werk

1. Maak **kenbaar** dat je op zoek bent naar een job door je **eigen** [netwerk](#) in te schakelen en uit te breiden door bijvoorbeeld een profiel aan te maken op **LinkedIn, Meetup of X**.
2. Ga langs op **afstudeer- en jobbeurzen**. Je kan er je netwerk vergroten door potentiële werkgevers te ontmoeten, een zicht krijgen op tewerkstellingsmogelijkheden voor jouw diploma en informatie inwinnen over ondersteuning op de werkvloer.
3. Solliciteer [spontaan](#) wanneer je bij een bedrijf aan de slag wil die momenteel geen gepaste vacatures heeft.

Gericht solliciteren

1. Stel een **cv** op. Met een cv toon je in 1 oogopslag wie je bent. Zet de belangrijkste info op je cv: je persoonlijke gegevens, studies, opleidingen, ervaring en vaardigheden. Met je cv tracht je je te onderscheiden van de anderen. De inhoud moet eerlijk, relevant en interessant zijn en focussen op je troeven. Zorg dat je CV er ook aantrekkelijk uitziet. Werkgevers maken vaak al een eerste selectie op basis van cv's. [Hier](#) vind je voorbeelden en meer tips.
2. Schrijf een [motivatiebrief](#) waarbij je je sterktes benadrukt die het meest relevant zijn voor de job waarvoor jij solliciteert. Maak dus steeds de **link** tussen jouw competenties en de functievereisten uit de vacature. Stel je brief dus op maat op van de vacature en de visie van de organisatie waarvoor je solliciteert.

Werkgevers lezen veel brieven. Onderscheid je van de anderen door creatief te zijn en heel precies te beschrijven wat je aanspreekt in de vacature en in het bedrijf. Het doel is om de werkgever ervan te overtuigen dat jij de geschikte kandidaat bent voor de functie en dat jij een toegevoegde waarde kan leveren. Je wilt immers uitgenodigd worden voor een sollicitatiegesprek. **Concrete tips** om over hoe je zo'n brief opbouwt vind je [hier](#).

3. Laat je cv en sollicitatiebrief **nalezen** voordat je deze verstuurt. Dit kan via [VDAB](#) of via je onderwijsinstelling. Veel hogescholen en universiteiten organiseren in het laatste jaar van de opleiding informatiesessies en workshops rond solliciteren.

4. Bereid je sollicitatiegesprek goed voor. Zo toon je dat je gemotiveerd bent. Zoek informatie op over het bedrijf, bekijk de vacature goed en denk na over welke vragen de werkgever aan jou zou kunnen stellen. Probeer deze vragen goed voor te bereiden.

Op watwat.be vind je tips om te scoren op een sollicitatiegesprek. Het is vervolgens zeker de moeite om zo'n gesprek vooraf eens te oefenen. Hierbij kan je dan letten op; spreektempo, logische opbouw, het stellen van vragen, ...

Interessant zijn ook de vaak gestelde sollicitatievragen en indien nodig kan je jouw sollicitatiegesprek ook oefenen met een sollicitatiecoach. Dit kan zowel via een telefoon- of videogesprek.

Durf na een sollicitatie ook telefonisch of via mail feedback te vragen zodat je dit kan meenemen naar de volgende sollicitatie.

Vertellen over je functiebeperking of gezondheidsprobleem.

In principe behoort de informatie over jouw beperking of gezondheid tot je privéleven. Je bent **wettelijk** niet verplicht te vermelden dat je een beperking hebt, tenzij deze beperking de veiligheid van jezelf of anderen in gevaar kan brengen en als je niet alle taken van het werk kan uitvoeren.

Het open zijn over je functiebeperking of gezondheidsprobleem heeft daarnaast ook verschillende **voordelen** zoals bv; het wegnemen van vooroordelen en misvattingen, het duiden van bepaalde noden, een positie kunnen innemen als rolmodel voor anderen en bovenal gewoon volledig jezelf kunnen zijn.

Als je nog niet klaar bent om hier open over te zijn en uitgenodigd wordt door de **arbeidsarts** moet je daar wel je beperking of gezondheidsprobleem kenbaar maken. Een arts heeft beroepsgeheim en zal je werkgever geen informatie doorgeven over je beperking of gezondheid. Wel beslist die of je geschikt bent voor de job.

Ook als je niet langs moet voor een medische controle kan je te rade gaan bij de arbeidsarts. Hij kent de werkomstandigheden en kan mee nadenken over eventuele aanpassingen.

In het **self-assessment** vind je concrete **reflectievragen** om naast je talenten en valkuilen ook de **impact** van je functiebeperking of gezondheidsprobleem in te schalen, om mogelijke **redelijke aanpassingen** op te lijsten en om de voor- en nadelen af te wegen in het open zijn over je functiebeperking.

Het is niet altijd nodig om de diagnose te benoemen. Soms kan het kenbaar maken van **knelpunten of noden** al voldoende zijn. Vanuit je ervaringen in je schoolcarrière (en ook de stages) kan je aanduiden wat er allemaal mogelijk is, en wat je kan helpen om de job goed uit te voeren.

“Ik vertelde op het sollicitatiegesprek niet dat ik ADHD heb. Ik benadrukte mijn talent voor creativiteit en oplossingsgericht denken en had het ook over mijn valkuilen in tijdsmanagement en welke tools of handvaten ik daarvoor nodig inzet. Toen ik vertelde dat het werken met tussentijdse deadlines en één op één mentoring werkt voor mij, kreeg ik terug dat daar zeker voor kon gezorgd worden.”

Probeer tenslotte ook een goed **inzicht** te krijgen in de **werkcontext** (o.a. verwachtingen werkgever, praktische organisatie). Zo kan je eventuele moeilijkheden voorspellen en in dialoog gaan over aanpassingen of oplossingen. Op die manier laat je de werkgever verder kijken dan je beperking of gezondheidsprobleem en kan je tijdens het gesprek vooral focussen op je **talenten en sterktes**.

Redelijke aanpassingen

Ook als werkzoekende of werknemer met een beperking heb je recht op redelijke aanpassingen indien je bepaalde drempels ervaart tijdens de sollicitatieprocedure of op het werk.

De werkgever is verplicht om binnen de grenzen van het redelijke de nodige individuele maatregelen aan te bieden. Het is geen voordeel, maar ze **compenseren** de **hindernissen** die aan een beperking zijn verbonden. Op die manier kunnen personen met een beperking zo zelfstandig mogelijk aan het beroepsleven deelnemen, op gelijke voet met andere werknemers.

Er is geen vaste lijst van redelijke aanpassingen. Dit is afhankelijk van een aantal factoren zoals de grootte van het bedrijf en de financiële draagkracht van de werkgever.

Geef aan welke aanpassingen je nodig hebt. Daarna wordt er bekeken of dit voor het bedrijf redelijk of haalbaar is.

Op de website van Unia vind je een stappenplan voor het **aanvragen** van **redelijke aanpassingen** op het werk.

Veel hindernissen kunnen door een kleine aanpassing eenvoudig overwonnen worden, als er creatief wordt omgesprongen met capaciteiten van mensen en als er ruimte is voor open communicatie.

“Door schermen of tussenschotten te voorzien in collectieve werkruimtes, wordt een rustigere en meer afgeschermdde omgeving gecreëerd op de campus. Mijn nood aan privacy en ontspanning wordt hier al een groot stuk door afgedekt.”

Tewerkstellingsondersteunende maatregelen

Bij de VDAB kan je maatregelen of tegemoetkomingen aanvragen die nodig zijn om je te ondersteunen in je tewerkstelling. Deze kan je aanvragen als je een ziekte of beperking hebt via een adviesaanvraag.

Hiervoor zal je nodige documenten moeten kunnen aantonen zoals bv. medische verslagen, verslagen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap, ... Je onderwijsinstelling kan jou eventueel helpen om het aanvraagformulier in te vullen en te versturen.

Op basis van de toegekende maatregel, kan je eventueel een erkenning arbeidsbeperking krijgen.

Als je hierop recht hebt dan kan het een meerwaarde zijn om de werkgever hierover in te lichten.

- De maatregel individueel maatwerk (IMW) is een loonpremie die de werkgever krijgt om je extra te ondersteunen als je arbeidsbeperking een impact heeft op het functioneren in je job. Voorbeelden hiervan zijn extra inwerktijd, extra minuten pauze, aanpassingen van het takenpakket, meer tijd nodig, vaker afwezig. Indien je nood hebt aan extra begeleiding op het werk kan er ook een begeleidingspremie toegekend worden, je werkgever kan met dit budget dan een externe coach of zelf begeleiding inzetten.
- Doven of slechthorenden kunnen elk jaar een aantal uur gratis beroep doen op een tolk Vlaamse gebarentaal, schrijftolk of orale tolk. Dit kan je ook al aanvragen als je op zoek bent naar werk of in het kader van je studentenjob.
- VDAB geeft een tegemoetkoming voor aanpassingen aan de arbeidspost inclusief arbeidsgereedschap en kleding. Voorbeelden hiervan zijn vergrotingssoftware, orthopedische veiligheidsschoenen, een hellend vlak, aangepast sanitair, een traplift.

- VDAB geeft een tegemoetkoming in je verplaatsingskosten als je door je arbeidsbeperking een begeleider of aangepast vervoer nodig hebt om naar je werk te kunnen gaan. Als je bijvoorbeeld kan aantonen dat je door je beperking niet met het openbaar vervoer kan gaan maar wel met eigen vervoer, dan krijg je hiervoor een vergoeding.

Gezondheidsprobleem en geen job

Als je het moeilijk hebt om een job te vinden door een ziekte of een beperking kan een VDAB-bemiddelaar samen met jou bekijken wat je nodig hebt in je zoektocht naar een job en je gratis begeleiden. VDAB werkt hiervoor samen met gespecialiseerde partners.

Dit kan gaan over joboriëntatie, bedrijfsstages, het volgen van extra opleidingen of samen bekijken op welke tegemoetkomingen je recht hebt. Meer informatie over wie hier recht op heeft en hoe aan te vragen vind je [hier](#).

Denk je eraan om een eigen zaak uit te bouwen? Dan kan je terecht met vragen bij [Vlaio](#) (het agentschap innoveren en ondernemen), VDAB of [GTB](#).

Ondersteuning op het werk

Ook als je aan het werk bent is het belangrijk om te blijven communiceren over wat je nodig hebt.

Door een goede voorbereiding kan je een groot deel van de aanpassingen op voorhand inschatten en aanvragen. Een aantal andere zaken zullen pas duidelijk worden eens je aan het werk bent. Ook dan kan je nog steeds redelijke aanpassingen vragen.

Bij wie kan je terecht?

- Richt je aanvragen voor aanpassingen aan je **leidinggevende**, de **personeelsdienst**, de **arbeidsarts** of de **vakbond**.
- Via VDAB kan je gratis job-en taalcoaching aanvragen als je **minder dan een jaar** bij je huidige werkgever werkt. Die helpt je om je in te werken binnen het team zodat je kwalitatief werk kan leveren of kijkt hoe je verder aan de slag kan als het wat moeilijker loopt.
- Werk je **langer dan een jaar** bij je huidige werkgever en wil je graag ondersteuning omwille van een gezondheidsprobleem of beperking? Dan is gespecialiseerde jobcoaching mogelijk iets voor jou.
- Heb je het gevoel dat je rechten niet gerespecteerd worden dan kan je terecht bij Unia voor informatie en bemiddeling.

Zelf aan de slag

Het SIHO ontwikkelde een self-assessment 'overstap naar een inclusieve werkplek' met ondersteunende vragen, tips en goede praktijken voor studenten om de overstap naar werk gericht voor te bereiden.

Deze zorgen ervoor dat je kan nadenken over jouw talenten, competenties, gewenste werkomgeving, mogelijke hindernissen en ondersteuningsnoden. Dit laatste kan je vertalen naar redelijke aanpassingen op maat.

Een goed inzicht in je mogelijkheden en noden zorgt ervoor dat je zelfzeker gaat solliciteren en een toekomstige werkgever beter kan informeren.

Alvast veel succes!